

Mál nr. 328/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Verktakar.

Gögn.

- 112. Málskot mótttekið 18. september 2023 ásamt fylgiskjölum.
- 113. Bréf V dags. 4. október 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að M hafi orðið fyrir slysi hinn 24. júlí 2022. Atvik hafi verið þau að M hafi verið á hestbaki þegar hryssan sem hún sat festi afturfótinn í óvörðu niðurfallsræsi með þeim afleiðingum að hún datt fram og M kastaðist af baki og varð fyrir líkamstjóni. X hafi unnið við lagningu niðurfallsröra á svæðinu og hafi óvarin rör eða ræsi verið á yfirborði vegarins. V hafi, með bréfi dags. 4. september 2023, hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X á grundvelli þess að ósannað sé að atvik hafi verið með þeim hætti sem M lýsi. Þá telji V einnig að rétt hafi verið staðið að merkingum á svæðinu. M telur öll gögn benda til þess að atvik hafi verið með þeim hætti sem hún lýsi og hafi V ekki lagt fram nein gögn er sýni fram á annað. Þá mótmælir M því að ölvun hennar á slysdegi hafi orsakað slysið. Því til stuðning er vísað til vitnisburðar samferðamanns hennar, Y, en hann hafi sjálfur ekki tekið eftir röri á veginum er hann reið eftir honum. Sé því ljóst að ölvun M hafi ekki verið orsakapáttur enda ekkert sem bendi til þess að hún hefði gert sér grein fyrir rörinu hefði hún verið allsgáð. M byggir kröfu sína á því að X hafi skilið eftir óvarin niðurfallsræsi án nokkurra merkinga, en erfitt hafi verið að sjá ræsin í veginum og um verulega slysahettu hafi verið að ræða. Samkvæmt upplýsingum M hafi þá verið brugðist við í kjölfar slyssins og komið fyrir merkingum við ræsin. M hafi þá lýst því, sbr. framburðarskýrslu sem tekin var af henni hinn 13. ágúst 2022, fyrir lögreglu að engar merkingar hefðu verið á veginum, og líklega hafi hrossið hnotið við götin í veginum. Í skýrslu sjúkraflutningamanna dags. 24. júlí 2023, komi þá fram að á vettvangi hafi verið óvarin rör og líklegt að hesturinn hafi hnotið um þau. Sé auðsýnt að orsakir slyss M verði raktar til vangæslu starfsmanna X á því að sinna forvaranlegum frágangi en augljós slysaheitta hafi verið af því að skilja óvarin ræsi eftir á miðjum vegi þar sem umgangs fólks og hesta var að vænta. Til að vekja athygli vegfarenda á aðstæðum hefði starfsmönnum X borið að girða af svæði með óvörðum ræsum og setja upp viðeigandi merkingar. Ekkert í gögnum málsins bendi þá til þess að veginum hafi verið lokað fyrir umferð. Eina sjáanlega skiltið á svæðinu segi aðeins „Varúð vinnusvæði“ og að hámarkshraði um svæðið sé 30 kílómetrar á klukkustund. Samkvæmt öllu framansögðu sé þess krafist að úrskurðað sé um fulla bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji með öllu ósannað hvernig slys M atvikaðist. Fram komi í framburði M í lögregluskýrslu að hún muni ekkert eftir slysinu en telji líklegast að hrossið hafi stigið með annan afturfótinn í holræsi eða rör og hrasað við það. Framburður samferðamanns hennar, Y, sé á þann veg að hann viti ekki hvað hafi gerst en hann hafi, þegar hann fór að skoða aðstæður betur, séð rör sem lá þvert yfir veginn, en hann hafi ekki orðið var við það þegar hann reið um veginn skömmu áður. Hvorugt þeirra viti því hvernig slysið atvikaðist. Þá sé framburður Y í ósamræmi við framburð M í málskoti enda byggi hún á því að hesturinn hafi hnotið um rör í veginum en ekki rör sem lá þvert yfir veginn. Liggi því fyrir misvísandi frásagnir um atvik. Vangaveltur sjúkraflutningamanna, eða lýsing í sjúkraskrá sem að öllum líkindum sé höfð eftir M sjálfri, geti þá ekki talist fela í sér sönnun á atvikum við slysið. Hið eina sem sannað sé í málinu er að M og Y voru á ferð eftir umræddum vegi er hún féll af baki. Ítrekað komi þá fram í sjúkragögnum að M hafi verið ölvuð þegar slysið atvikaðist. Af ljósmyndum lögreglu af vettvangi megi skýrlega sjá að framkvæmdir, með tilheyrandi jarðraski, hafi staðið yfir á veginum. Þá hafi vinnusvæðið verið merkt með varúðarmerkingum og aðkomu að því að hluta lokað með gröfu og steypuklumpum. Hafi svæðið því verið eins vel merkt og völ var á miðað við aðstæður en þess verði ekki krafist af framkvæmdaaðila að hver hola og skurður séu sérstaklega. Hafi engum getað dulist að um framkvæmdasvæði væri að ræða en M og Y samt tekið þá ákvörðun að riða í gegnum það fremur en að taka á sig krók eins og eðlilegt hefði verið. Verði að telja að M hafi

mátt vera kunnugt um að slysaætta gæti falist í slíkri háttsemi. Verði talið að X beri skaðabótaábyrgð á slysi M sé því rétt, á grundvelli ölvunar hennar og háttsemi, að hún beri tjón sitt að stærstum hluta, eða a.m.k. að helmingi, sjálf.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að tjón hennar verði rakið til athafna, eða athafnaleyfis, X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera bótaábyrgð vegna. M byggir á því að hestur hennar hafi hrasað um óvarið rör á veginum sem hún reið eftir, og að slíkur frágangur svo og viðvörðunarkerkingar á svæðinu hafi verið óforsvaranleg. Ekkert vitni var að atvikinu sem slíku og í framburði M fyrir lögreglu kemur fram að hún muni ekkert eftir slysinu sjálfu. Y lýsir því þá í samtali við lögreglu hinn 30. júlí 2022, að hann hafi ekki orðið vitni að slysinu en eftir að hann sá hrossið knapalaust hafi hann kannað hvað hafi orðið um M. Í vitnisburði Y kemur þá ekkert fram um óvarðar holur á yfirborði vegarins heldur aðeins að rör hafi legið þvert yfir veginn. Í sögu sjúkraflutningamanna, sem er rakin í sjúkraskrá M, kemur fram að á vettvangi hafi mátt sjá á veginum að rör voru óvarin, og hesturinn hafi líklega hnotið, mögulega við götin í jörðinni. Af ljósmyndum lögreglu af vettvangi, en þær voru teknar tveimur dögum eftir slys M, má þá sjá greinileg ummerki jarðvegsvinnu á vettvangi, og nokkur fremur lítil óvarin göt, sem í eru niðurfallsrör sem eru lögð undir yfirborði vegarins. Ekki er þó að finna nákvæma lýsingu á umræddum götum eða holum eða upplýsingar um fjölda þeirra. Virðist þá liggja fyrir, sbr. lýsingar þar að lútandi í sjúkraskrá, að M hafi verið ölvuð er slys hennar atvikaðist. M byggir sem fyrr segir á því að hestur hennar hafi hnotið við að stíga í holu á veginum. Svo fallist verði á það verður að vera nægilega sannað að mati nefndarinnar að slys hennar hafi atvikast með þeim hætti, en hestar eru lifandi verur og geta hnotið eða þeim hnekkst á af ýmsum ástæðum. Samkvæmt framansögðu verður ekki talið sýnt fram á að slys M hafi atvikast með framangreindum hætti, enda engum vitnisburði um slysið sjálft eða nánari upplýsingum um aðstæður á vettvangi til að dreifa.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 21. nóvember 2023.

Rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir